

עבודת השם

כרלת "למח לך"

הארצות כפי שאומר הכתוב כגן ה' כארץ מצרים (שם) והחלק המשובח בכל מצרים הייתה צוען, ששם ה' מקום מושבם של המלכים ושל גדולי מצרים, כמ"ש כי היו בצוען שריו (ישעיה ל). וחברון שהייתה הגרועה שבא"י הייתה פי שבע טובה מצוען שהייתה העילית שבמצרים. שכן אומר הכתוב וחברון נבנתה שבע שנים לפני צוען מצרים (במדבר יז). שהייתה מבונה ומושכלת פי שבע מאשר צוען מצרים שהייתה המשובחת שבמצרים. ומכאן תדעו מה הייתה שבהה של שאר א"י.

"וַיֵּשְׁבוּ, מִתּוֹר הָאָרֶץ, מִקָּץ, אַרְבָּעִים יוֹם." (שלה, יג"כ) כאן מודיענו הכתוב שהקב"ה קיצר להם את הדרך של א"י, שמהלך יום שהיו צריכים להלך הלכו בארבעים יום. שכן אי היא ד' מאות פרסה על ד' מאות פרסה. וכל פרסה היא ד' מילין, וחכמי הגמרא שהיו חכמים גדולים הבינו בחוכמתם שמהלך של אדם בינוני שהולך הליכה בינונית, שאינו רץ ואינו משתהה הם עשרה פרסאות ליום, שהם מהלך ארבעים מילין. נמצא שבארבעים יום אפשר ללכת ממזרח למערב ד, מאות פרסה ולא יותר. ואילו הם הלכו לארכה ולרחבה של א"י במשך ארבעים יום, שהוא מהלך של מאה וששים, היינו פ' בהליכה ופ' בחזרה. אבל ידע הקב"ה שהם עתידים להוציא שם רע על א"י, ויגזור עליהם יום לשנה יום לשנה להיות במדבר, לכן קיצר להם את הדרך שהגזירה תהיה קלה יותר.

"וְאֹרְשָׁנוּ; וְאָעֲשֶׂה, אֶתְךָ, לְגוֹי־גְדוֹל וְעֲצוּם, מִמֶּנּוּ." (שלה יד-יב) רואים את ההבדל בין מנהיג אמיתי כמו משה רבנו ובין המרגלים שהיו נשיאים בעם ישראל. המרגלים משום שחששו לכבודם ומעמדם הוציאו דיבת הארץ, ואילו משה רבנו הקב"ה מציע לו וישימדי את עם ישראל ויעשה אותו לגוי גדול ורב וזה לא מה שבכלל מעניין אותו אלא במסירות נפש הוא מהגן על עם ישראל, מנסה לשכנע את הקב"ה שלא יעשה זאת וגם נקרא חושבי שמו של השם יתברך שאמר לקב"ה "מה יאמרו הגויים שהקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים כדי לאבדם במדבר ולא יכול לשאת את צרכיהם" פה נמדד מנהיג אמיתי בלי שום קשר למעמד או לבצע כסף וכדומה. ראינו גם במעשים רבים של רבותינו הקדושים איך שמסרו נפשם למען יהודים באהבת ישראל וקידשו שם שמים ברבים.

"וְלֹא־תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם, וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים, אַחֲרֵיהֶם." (שלה ט"ז) התורה לא השתנתה ולא תשתנה וענין שמירת העיניים הינו הלכה ולא חומרה וחסידות. ואם היית יודע את גודל ענין "שמירת העיניים", היית

"שְׁלַח־לְךָ אַנְשִׁים, וַיִּתְּרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן, אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל..." (שלה יג, א"ב) הקב"ה נענה בחיוב למשה ואמר אם עם ישראל החליטו לשלוח מרגלים לא יהיה השילוח על דעתם כי אם על דעתך. שאם הם ישלחו יהא בזה משום מרידה בך, ואוי לדור שכולם מנהיגים. אלא אתה תהא בעל השליחות ותשלח את מי שאתה מבקש לשלוח. ומפני שלא האמינו בך, לא יזכו לראות את הארץ כשאנחילנה. משל למה הדבר דומה, למלך שהכין לבנו אשה מושלמת בכל המעלות, הן במלבוש והן בממון והן ביוחסין. אמר בנו: רוצה אני לראותה, שאיני מאמין לדברך. כעס אביו כעס גדול על זה שאינו מאמין לדבריו. אמר אביו בליבו: אם לא אראה אותה לו יאמר מפני שהיא כעורה איני רוצה להראותה. אמר לו המלך: אראה לך את האישה כדי שלא תאמר שאני רוצה להטעותך ושאיני משקר. אבל אני נשבע שלא אתה תקחנה אלא בנך.

כך הקב"ה אמר לישראל שהוא נותן להם ארץ חמדה שלא יחסר כל בה, ובאו הם ואמרו: נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ. לראות אם היא טובה. אמר הקב"ה: אם אעקב בידם ואומר להם שלא ישלחו יאמרו רעה היא, ולכן אינו רוצה שנשלח אנשים. משום כך ישלחו אנשים, אבל אני נשבע שלא יראו הם את הארץ, כמו שנאמר אחר כך: אם יראו את הארץ אשר אני נותן לבני ישראל. ר"ל אותה הארץ שאני נותן, לבניהם אתן ולא להם. כמו שנאמר שם: אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאציה לא יראוה. וזה רמז הקב"ה למשה לפני כן כשאמר לו: שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל.

"וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה, לְתוֹר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן..." (שלה יג"ז) שכשיצאו ישראל ממצרים אמרו: האם נמצא עוד ארץ טובה כמו ארץ מצרים המבורכת בכל טוב ובהרבה זרעים. אמר להם הקב"ה לארץ מצרים היא (דברים יא) ר"ל ארץ שאני עומד לתת לכם אין להשוותה לארץ מצרים, שכן היא הרבה יותר משובחת הימנה. כי מצרים הייתה המשובחת בכל



19:25	כניסת השבת צאת השבת שקיעה ר. תם הנץ
20:31	
19:47	
20:59	
5:38	

הפטרה: "וישלח יהושע"

מתפלל קודם יציאתך לרחוב, שה' יצילך מחטא ראית הנשים. לו היו פצצות ברחוב, היית מתפלל. על אחת כמה וכמה שצריך לזעוק ולהתפלל על הפצצות הרוחניות המסובבות את הנשמה. נאמר במדבר טו: "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" שלא יסתכל האדם באשת איש ובשאר עריות פן ינקש בס. השומר עיניו זוכה לזכור תלמודו בא אדם אחד לגדול הדור לשאול עצה וסגולה לזיכרון. אמר לו הרב: הלא כתוב "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ולמען תזכרו" – למען יהיה לכם כח הזיכרון. אי אפשר להישמר ולהתגבר על אש יצר הראיה מבלי להפעיל אש נגדית, והיא אש התורה שנאמר "אש אוכלה" היצר בגימטריה 300 ואש בגימטריה 301 רמז לדבר שהתורה שנקרת אש גוברת על היצר.

"ולא תתורו אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם, וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר-אֵתֶם זָנִים, אַחֲרֵיהֶם." (שִׁלַח טו'ל"ט) חכמינו זכרונם לברכה כתבו שמלבד התאוה והיצר לעריות יש חלק גדול לעין, משום שהעין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים. בגמרא סוטה (י) אמרו: "גמרי, אין יצר הרע שולט אלא במה שעינו רואות". ובירושלמי (פרק א' הלכה ב')

סיפור בהמשכים "למה למהר" חלק ב

קיצור: "מה רצונכם?", שאל הרב את שני אנשי-העסקים שהתייצבו לפניו. "פיתחנו יחד מוצר חדש, ואנחנו מבקשים לערוך לנו הסכם שיבטיח את חלקו של כל אחד ואחד מאיתנו", השיבו השניים. **המשך:** "האם יודע אתה את המאמר שנאמר בשבת?", שאל הרבי. הרב נאלץ להשיב בשלילה. "אם-כן, לך ולמד את המאמר", וכשתדע אותו על בוריו היכנס אליי שוב", פסק הרבי. נרעש יצא הרב מאת הרבי. כל הלילה שינן את ה'מאמר' עד שידעו היטב. בבוקר נכנס בשלישית אל הרבי. הפעם הקשיב הרבי במצוקותיו, ובירכו בהצלחה רבה הן במשפט הן בפרנסה. אשר לאשתו, הורה הרבי שלא לנתח והבטיח כי הילד ייוולד חי, בריא ושלם. מאושר מברכתו המפורשת של הרבי שיגר מברק לאשתו שלא לעשות את הניתוח, והוא עצמו יצא מיד לפטרבורג, להתכונן למשפט. הוא התארח אצל אחד מידידיו, וזה הרהר במצב ופתאום קרא: "יש לי רעיון!". מדי בוקר בבוקרו הייתה עוברת בין הבתים מחלקת החלב. אותה חלבנית הייתה מביאה חלב לבית הידיד וגם לביתו של השופט, שהיה אמור לשפוט את הרב. בבוקר, כשבאה החלבנית לבית הידיד, שמעה בבית זעקות שבר ובכיות. לשאלתה, סיפרו לה על 'קרוב משפחתם' שהוא חף מפשע ועומד למשפט. אמרה החלבנית: "הלוא אני מגיעה גם לביתו של השופט, אנסה לחזור שם". בבואה לבית השופט החלה לבכות, עד שבקושי רב הצליחה אשת השופט להרגיעה. לשאלתה, סיפרה כי 'קרוב משפחתה', אדם ישר והגון, אמר מחר להישפט אצל בעלה, והוא חף מכל אשמה. מיהרה אשת השופט לקרוא לבעלה, וזה שמע את הסיפור מפי החלבנית המתייפחת. הוא הרגיע אותה והבטיח לסדר את העניין. עניינו של הרב היה הראשון בסדר הדינים, אך השופט העלה לדיון עניינים אחרים ושוב דחה את הדיון הזה. בהפסקה, בעברו ליד נציגי התביעה, סינן השופט לעברם: "האינכם יודעים באיזה עניין הסתבתם?!". התובעים נבהלו והחליטו להתכנס להתייעצות. הם ידעו כי השופט נוהג להאריך בהפסקה יותר מהזמן המוקצב, ועל-כן התירו לעצמם להאריך בהתייעצות. אך הפעם התייצב השופט לדיון בדיוק בזמן. הוא הכריז: "רפאלוביץ'!", והתובעים לא נכחו באולם. לפיכך הורה השופט לסגור את התיק ולנקות את הנאשם מכל אשמה... הרב רפאלוביץ' חזר לביתו שמח. גם רישיונו לדון בדיני ממונות הושב לו. עתה לא היה לו אלא להמתין למילוי ברכתו השלישית של הרבי. ואכן, כעבור זמן קצר ילדה רעייתו תינוק בריא ושלם, לעיניהם המשתאות של הרופאים. **סוף!**

אמרו: "לבא ועינא תרי סרסורי עברה הם". גדולי ישראל נלחמו לא רק על יצר התאוה שלהם, אלא גם עבדו על היצר החיצוני של פגם העיניים, וכמו שמסופר בילקוט (פרשת ויחי) "מעשה היה ברבי מתיא בן חרש זכותו יגן עלינו אמן, שהיה יושב בבית המדרש ועוסק בתורה, והיו פניו מאירות ומבהיקות. עבר השטן ונתקנא בו. הלך לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לו: ריבוננו של עולם רבי מתיא מהו לפניך? אמר לו: צדיק גמור. ביקש השטן רשות לרדת ולנסות אותו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: לא תוכל לו. אמר השטן אף על פי כן רוצה אני לנסות. נתן לו השם יתברך רשות והתחפש לאישה יפה, שלא הייתה כמותה מימות תובל אחות קין. כיון שראהו רבי מתיא הפך פניו, עבר השטן לפינה השנייה ושוב הפך פניו, כיון שראה רבי מתיא שאינו מניח לו, ביקש מתלמידו אש ומסמר. לקח המסמר לבנו באש ונתנו בעיניו ונתעווור. כשראה זאת השטן נזדעזע ונפל לאחוריו. שלח הקדוש ברוך הוא את רפאל לרפואת את רבי מתיא. וסרב בטענה שמא לא יעמוד בניסיון פעם אחרת, עד שהבטיחו הקדוש ברוך הוא שיתבטל ממנו יצר הרע, ואז הסכים להתרפאות". עד כאן תוכן דבריו.

פינת ההלכות "איסור הנאה ממלאכת גוי בשבת" כר ד.

ה. אסור לומר לגוי להביא לו פת בשבת אם יצטרך הגוי להוציא הפת מרשות לרשות, ואפילו ליצרך סעודת שבת. אך מותר לומר לגוי להביא את הפת אם מוציאו מביתו (רשות היחיד) לבית ישראל (רשות היחיד) מבלי להניח הפת ברשות הרבים. שמאחר והוציאה מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים היא מדרבנן, הוה ליה שבות דשבות במקום מצות סעודת שבת, ומותר. [ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד נג].

ו. וכן יש להקל באופן הנ"ל במקום מצות הכנסת אורחים, וכן מותר לשלוח חפץ לגוי באופן כזה כשיש בזה משום דרכי שלום, וכן כל כיוצא בזה. [ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד נד].

ז. יש אומרים שלא הותר שבות דשבות במקום מצוה או במקום חולי, אלא כשהשבות האחד הוא על ידי גוי, אבל שבות דשבות ששניהם על ידי ישראל, אסור במקום מצוה. ויש חולקים ואומרים שלעולם יש להקל בשבת דשבות במקום מצוה אפילו שני השבותים נעשים על ידי ישראל, ויש לסמוך על דברים להקל רק כשיש צורך גדול בדבר. [ילקוט יוסף שבת ד' עמוד תא].

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווג וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו"